

BRNĚNSKÝ LEVICOVÝ OBČASNÍK

ECHO

www.kscm-brno.cz

Ročník 21 * Číslo 10 * 13. prosince 2012 * Cena 10 Kč

NĚKOLIK VĚT K PŘÍMÉ VOLBĚ PREZIDENTA REPUBLIKY

V lednu poprvé volíme hlavu státu přímo, tedy nikoliv prostřednictvím svých zástupců v parlamentě.

Je přirozené, že volí-li se takto prezident poprvé, objeví se mnoho zájemců o toto vyjádření všelidové důvěry ve vlastní osobu. Většina z nás pochopila, že někteří z nich se opravdu do funkce hlavy státu nehodí. Že pokračovatel v díle T. G. Masaryka nemůže být člověk, kterému je 75 let, je občanem cizího státu, byl vychován jako Nečech a má dnes rozsáhlý nemovitý i movitý majetek na cizím území, to snad pochopí každý soudný spoluobčan, viz i poznámka na poslední stránce listopadového Echa. Vyjádření vyžadují některá jiná jména.

Mezi kandidáty jsou i lidé, kteří se uplatňují a perspektivně mohou i lépe než dnes uplatnit v jiných funkcích; pro ně platí zásada „Ševče, drž se svého kopyta“. Osobně si velice vážím Táni Fischerové jako humanitární pracovnice i jako umělkyně, ale mám za to, že politika není tou pravou oblastí, v níž by se měla zviditelnit. Pamatuji se na její působení v Poslanecké sněmovně, kam byla zvolena za Unii svobody, ač její politické názory byly krajní pravici notně vzdálené. Podobně Z. Roithová, V. Dlouhý nebo V. Franz – to nejsou vhodné kandidáty na hlavu státu. V čele republiky by měl být člověk politicky zkušený, který se nebojí ostře veřejně vystoupit proti nešvarům a nepořádkům, když ve státě vládnou.

Jiného druhu jsou kandidáty, kteří mají politické zkušenosti, prokázali rozhodnost a dovedli si poradit v nečekaných situacích, což je také jeden z předpokladů pro dobrý výkon funkce hlavy státu – ale zároveň prokázali, že nehodlají být prezidentem všech občanů. Jedním takovým je někdejší premiér Jan Fischer; jestliže prohlásil, že nebude jmenovat vládu, v níž by byli komunističtí ministři, dal tím najevo, že nehodlá respektovat Ústavu, Listinu

základních práv a svobod ani rovnost všech občanů před zákonem. Takové nevolme!

Za této situace považuji za velmi rozumné, když představitelé KSČM rozhodli, že naše strana nebude stavět vlastního kandidáta. Jen bychom rozměľňovali snahu levice po co nejvyšším počtu hlasů pro prezidenta také sociálně slabších občanů a ubrali bychom hlasy tomu, kdo už prokázal víceméně snahu zastupovat všechny Čechy, tedy zvláště lidi práce a občany se sociálním citěním. Z nich bych já vybral Jiřího Dienstbiera a dal bych mu přednost před již starším Milošem Zemanem. Jen pro srovnání: Zemanovi v době eventuálního nástupu do prezidentské funkce bude o 2 roky víc, než bylo Masarykovi v době, kdy se ujal funkce, a jen o 2 roky

méně, než bylo Svobodovi v roce 1968. Volební období prezidenta republiky je pětileté a nebylo by žádoucí, kdyby zvolený prezident těžce onemocněl nebo dokonce zemřel uprostřed doby, na niž byl zvolen. Proto považuji za naprosto nevhodnou kandidaturu současného vládců Černínské paláce, nehledě k tomu, že od hlavy státu se očekává používání spisovné mluvy a dodržování Pravidel českého pravopisu. Agitační dopis, který tento uchazeč o prezidentský úřad rozeslal voličům, ukazuje, že autor textu se česky vyjadřovat nenaučil.

Pevně věřím, že čtenáři Echa se nedají zmást pravicovými řečmi a nevhodnou agitací a budou volit podobně jako já.

Vladimír ŠAUR

BUDEME VOLIT PREZIDENTA REPUBLIKY

V pátek 11. ledna a v sobotu 12. ledna 2013. Výkonný výbor ÚV KSČM po zvážení všech okolností dospěl na zasedání 25. října 2012 k závěru NENOMINOVAT VLASTNÍHO STRANICKÉHO KANDIDÁTA s cílem USNADNIT VOLBU NEPRÁVICOVÉHO KANDIDÁTA.

Kosmonaut a europoslanec Vladimír Remek na uvedeném zasedání řekl, že si nesmírně váží toho, že mu byla nabízena kandidatura a podpora od mnoha lidí. Ale je tu jedinečná šance, aby byl zvolen nepravíkový kandidát. Byl by nerad, aby se do druhého kola dostali dva pravicoví kandidáti a on byl tím, kdo se podílel na tříštění sil levice.

1. kolo přímých voleb prezidenta republiky bude **v pátek dne 11. ledna 2013 od 14,⁰⁰ do 22,⁰⁰ hodin a v sobotu dne 12. ledna 2013 od 8,⁰⁰ do 14,⁰⁰ hodin** v obvyklých volebních místnostech podle trvalého bydliště voličů.

Pokud některý z kandidátů nezíská v 1. kole voleb přes 50 % hlasů, uskuteční se 2. kolo voleb prezidenta republiky **v pátek dne 25. ledna 2013 od 14,⁰⁰ do**

22,⁰⁰ hodin a v sobotu dne 26. ledna 2013 od 8,⁰⁰ do 14,⁰⁰ hodin.

Máme platný občanský průkaz nebo pas? Jsme zapsáni v seznamu voličů? Nezapomeňme jít ve volební místnosti za plentu! A nenechme se zmást líbivými sliby kandidátů pronášenými v televizi. A pozor na ty, kteří by neuznali výsledky sněmovních voleb ve prospěch KSČM! **KJ**

Vážení čtenáři a čtenářky,

popřejme si vzájemně vánoční svátky bez každodenního shonu, které prožijeme mezi nejbližšími v rodině. Načerpejme co nejvíc sil, abychom překonali to, co nás čeká v příštím roce. Hodně zdraví v roce 2013.

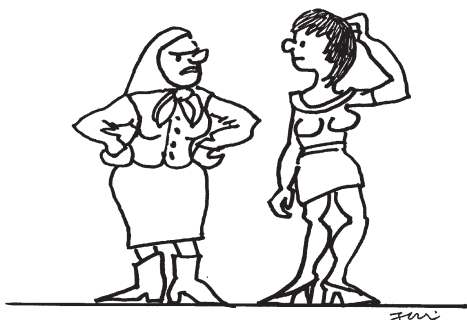
DEN UKRADENÝCH NADĚJÍ, ANEB 17. LISTOPAD PO 23 LETECH

Podle historiků i politiků je 17. listopad významný den pro moderní dějiny našeho národa. Myšleno tím, ten z roku 1939 i o půl století později. Den, kdy nacisté zavřeli české vysoké školy a zahájili otevřenou perzekuci našeho národa zůstal - s výjimkou vrcholných politiků prakticky opomenut.

Lidé mají 23 let po sametu jiné starosti i mínění. „*Dokončíme revoluci 17. listopadu, před 23 lety jsme demonstrovali ne za kapitalistickou vládu peněz nad námi, ale za svobodu a demokracii. Chceme uzákonit obecné referendum a zejména chceme konec špatné vlády Petra Nečase a předčasné volby. Tedy konec korupce, lichvy a tunelování, které ničí obyčejné lidi práce.*“ Tato slova zazněla v Brně na protestní demonstraci více než tisícovky levicově smýšlejících občanů pod vedením **Hnutí za přímou demokracii**. Masová demonstrace naplnila také Václavské náměstí, (nejen) proti rušení místní nemocnice protestovali tisíce lidí v Roudnici nad Labem, nesouhlas s vládou vyjádřili i demonstranti v Ostravě.

Účastníky brněnského protestu před Mahenovo divadlo přišla podpořit i nepočetná skupinka komunistů. Předseda

PANÍ UČITELKO, PROSÍM VÁS, NEDÁVEJTE
DĚTEM ÚKOLY Z MATEMATIKY, VE KTERÝCH
STOJÍ PIVO 1,80 Kč. MANŽEL NEMOHL
CELOU NOC USNOUT!

Proč podporovat Jiřího Dienstbiera?

Nepodceňujeme první přímou volbu prezidenta ČR. Někteří sýčkují, že nepřímá volba byla lepší, s přímou máme málo zkušeností, obyvatelstvo je politicky nevyspělé, kdoví jak to dopadne. Máme šanci svůj život nasměrovat tak, aby nám hlava státu nebyla lhotejná a vzdálená nebo se za ni museli stydět. Záleží na nás, koho si zvolíme!

Potřebujeme člověka, který není propojen s řadou neprůhledných sítí z 90. let, který bude mít odvahu postavit se větší, bude-li třeba, který rozumí obavám mnoha lidí ze stále většího rozdělení společnosti na vrstvičku úspěšných a většinu, která má stále hlouběji do kapsy, který rozumí mladým lidem, marně hledajícím slušnou práci, který se nebojí postavit likvidátorům veřejných služeb, korupčním a klientelistickým praktikám, který je schopen nahlédnout k pochopení významu Evropské unie, protože buď společně uspějeme nebo selžeme v úsilí vytvořit na starém kontinentě soustátí nového typu, v němž malé státy budou rovnocenné velkým a všechny státy budou solidární s potřebnými.

Jsem přesvědčen, že Jiří Dienstbier tyto podmínky splňuje. Jeho relativní mládí je výhodou, protože prezident bude potřebovat hodně času a sil, aby zvládl úkoly, které před ním a námi všemi jsou. (Pozn.: red. zkráceno) **Libor PLÍŠEK**

jihomoravského KV KSČM **Miroslav Vlašín** nám řekl: „*Jsem v kotli skandujících pískajících a troubících lidí a těší mě, že se jich sešlo na tomto protestu tolik. I když pořadatelé jich čekali více, avšak mnozí se bojí zapojit, aby např. nepřišli o práci. V protestech je ale nutné pokračovat, aby nelegitimní Nečasova vláda skončila a předala moc těm, koho si vyberou občané v mimořádných volbách. A to vládě, která je schopna dát tuto republiku opět dohromady, konsolidovat a stabilizovat ji ekonomicky, hospodářsky i politicky. To proto, že ve společnosti vládne marasmus a bují neofašismus. Vyznavači extrémní pravice pořádají protestní demonstrace i proti výsledkům voleb do krajů a odmítají uznat právní a výsledek demokratického a tajného hlasování spoluobčanů.*“

Spíše než s ním souhlasím s názorem studentky, která podrobila tvrdé kritice všechny ty naše spoluobčany – mladé i staré, kteří zůstali doma a mnozí si sami sobě hledali zdůvodnění proč tam nebýt. Přitom nespokojených, zklamaných, dohnaných na hranici bídy je nás většina.

Nelze se pak divit, že mimo tuto akci prošel ve stejné odpovědné centrem Brna průvod mladých pravicových radikálů Dělnické mládeže Dělnické strany sociální spravedlnosti. Předseda této extrémistické a xenofobní strany Tomáš Vandas na Moravském náměstí (paradoxně před bývalým muzeem dělnického hnutí) podrobil kritice všechny a všechno. Zprava i zleva. Policie obě akce monitorovala, zásah nebyl nutný.

Podle internetové ankety vnímá 70 % Čechů 17. listopad jako každý jiný všední den. Jasně vypovídají i jiné průzkumy, podle kterých drtivá většina lidí je nespokojená, nechce tuto vládu, nechce a odmítá... Otázkou, i odborníkům bez odpovědi, pak je proč nic nečiní? Na co čekají? Kdože to za ně tu očekávanou změnu k lepšímu zařídí? Nechtěl bych, abychom se opět za rok sešli, opět si postěžovali, opět konstatovali, že se změnilo jen to, že jsme starší... čas pohnout rozumem i kostrou už dávno nastal!

Tibor DÁVID (foto autor)

BVV - Dopravní veletrhy jinak

V kalendáři brněnského výstaviště se objeví nový mezinárodní veletrh. Eurotrans, tak byl pojmenován. Bude slučovat všechny oblasti komerční dopravy. Jeho základem se stanou stávající akce Autotec a Transport + logistika. Doplní je segment železniční dopravy, dosud tvořící součást strojírenského veletrhu. Vedení BVV v nové koncepci klade důraz právě na kolejovou dopravu – železniční i městskou (tramvajovou) a logicky využívá možnosti výstaviště, které je pro vystavování kolejových vozidel, díky vlnkové vlečce a síti kolejnic ideálně uzpůsobeno. Veletrh se představí poprvé od 10. do 13. září příštího roku a bude se konat ve dvouleté periodě vždy v lichých letech.

did

POMOC JEN NAKO... NEBOŤ ZCELA NEDOSTATEČNÁ

S nadcházejícími zimními plískanicemi se roztrhl pytel akcí navozujících dojem, jak moc se snaží město pomoci lidem v nouzi. V průběhu necelého týdne magistrát otevíral Městské středisko krizové sociální pomoci Mastná 3B a azylový dům na Křenové 20. Zároveň ale byla zrušena ubytovna na Vídeňské ulici. Přidala se Armáda spásy, která oslavila 20. výročí (znovu)působení v Brně.

Na samém sklonku října bylo otevřeno nové Městské středisko krizové sociální pomoci pro osoby v extrémní sociální tísní, jehož provozovatelem je Centrum sociálních služeb, příspěvková organizace města Brna. Činnost zahájilo počátkem listopadu 2012. Přestavěná budova v ulici Masná 3b, poskytuje dvě sociální služby – krizovou pomoc a noclehárnu. Náklady na rekonstrukci dosáhly 8,7 mil. Kč (v tom dotace EU 85 %). Za tyto peníze vícepodlažní objekt nabízí prostory pro krizovou pomoc – dvě místnosti včetně kuchyňské linky a sociální zařízení. Také prostory pro personál (bylo vytvořeno 7 nových pracovních míst) a do budoucna je počítáno s ordinací praktického lékaře pro osoby bez přístřeší. V patrech se nachází noclehárna, v každém patře jsou tři pokoje a kuchyňka, k dispozici je také sociální zařízení. Kapacita – 34 lůžek pro muže a nově též 8 pro ženy. Služba je poskytována za poplatek 50,- Kč za noc. Zatímco na stavebních úpravách se šetřilo, kde se dalo, vybavení odpovídá spíše slušné svobodárně, než zařízení, které má v nepřízní počasí poskytnout přístřeší co největšímu počtu lidí, kteří jsou na ulici. Otázkou zůstává, zda vůbec vydrží do jara ve stavu použitelném na další sezónu. Použití vojenských postelí by mohlo – a za mnohem nižší náklady zvýšit kapacitu ubytovaných na dvojnásobek. A o to by přece mělo jít!

Krizová pomoc je 24 hodinový provoz, ambulantní služba pro osoby, které se nacházejí v krizi, v situaci ohrožení zdraví nebo života, kdy přechodně potřebují pomoc řešit svoji nepříznivou sociální situaci vlastními silami. Jedná se o novou službu, která pro tuto cílovou skupinu v Brně dosud nebyla. Kapacita 53 židlí, pro muže i ženy starší 18 let. V jejím rámci bude poskytována strava z projektu „Menička pro bezdomovce“, která se sem přesouvá z výdeje na Armádě spásy. Místa v krizové pomoci budou využívána i jako tzv. noční krizové centrum, které je pro bezdomovce určeno pro zimní měsíce v noci, aby nezmrzli (nyní ve dvou zařízeních CSS kapacita 40 židlí, nyní se zvedne o 13 židlí). Služba je zdarma.

Centrum sociálních služeb (CSS), příspěvková organizace m. Brna provozuje pro lidi bez domova Středisko osobní hygieny, Rumiště 11, Brno, které slouží

k očištění, hygieně a prevenci šíření kožních onemocnění. Ubytování nabízí Dům sociální prevence, Podnásepní 20 s azylovým domem a noclehárnou shodně po 43 lůžkách. Azylový dům Křenová 20 se 36 lůžky. Město jej zrekonstruovalo nákladem 20,5 mil. Kč. V 1., 2., 3. podlaží jsou prostory pro sociální kurátory a ve 4. a 5. podlaží se nachází azylový dům. Díky přestavbě podkroví má nyní 36 lůžek (dříve 18 lůžek). Členěna jsou na 9 ubytovacích jednotek s 18 lůžky pro muže a ženy (starší 18 let), a to jedna jednotka čtyřlůžková, dvě jednolůžkové a šest dvoulůžkových. V každé jednotce je k dispozici kuchyňský kout s lednicí a sociální zařízení s pračkou. Jedna jednolůžková jednotka je navíc uzpůsobena pro osobu na invalidním vozíku. V budově byl nově vybudován výtah.

Armáda spásy působí v Brně (opět) už dvě desetiletí, jak bylo zdůrazněno na slavnostním shromáždění v Umělecko-průmyslovém muzeu. Za tu dobu nepo-

chybně učinila ve prospěch nejpotřebnějších mnoho dobrého, poskytla přístřeší, jídlo, ošacení, sociální pomoc, vlídné lidské slovo... Pracovníkům AS se uznání dostalo ze strany vedení magistrátu a jaksí bokem zazněla informace, že město za ta léta na činnost AS přispělo částkou 60 milionů korun. Tedy 3 miliony ročně... hodně málo za to, že zajistí velmi rádo přenechalo část starostí o nejpotřebnější jiným. Co nezaznělo je kolik lůžek, resp. míst na židlích a za jakých podmínek je AS schopna v případech nepřízně počasí poskytnout.

Tiskový mluvčí Magistrátu města Brna Pavel Žára uvedl, že **podle posledního sčítání v roce 2010 je ve městě Brně 1354 bezdomovců (980 mužů a 374 žen)**. Lze si dovodit, že v současné době bude tento počet výrazně vyšší. Kde tedy všichni skončí? Loď, či stan jako v Praze se pro ně nechystá. Opatření ze strany města se ve světle zmíněných čísel jeví jako naprosto nedostatečná a velmi, velmi formální.

Tibor DÁVID

NEČASOVA VLÁDA POKRAČUJE – DO ROKU 2014?

Když byly oznámeny výsledky krajských a senátních voleb 12. a 13. října 2012, že ve 2-3 krajích je po ČSSD jako druhá KSČM a že 12 kandidátů KSČM postoupilo do 2. kola senátních voleb, média ovládlo heslo STOP KOMUNISTŮM!

A ono zabralo: Rudá záře přetrvávala vichřici pouze jednou, v devíti rudé záře zruřověly a ve dvou případech zmodraly. V Praze Daniela Filipiová soutěžení s Jiřím Dolejšem označila za obranu demokratických principů proti návratu komunistické totality – jásot nad jejím vítězstvím v médiích nebral konce. Jen čtyři z deseti modrých se proti různým udrželi. Strašilo komunismu obchází jednání o krajských koalicích, ve Zlíně demonstranti volali po vládě koalice demokratických stran bez komunistů – získala 80 % voličů! Desítky hodin trvala jednání o krajských koalicích a média každodenně volají v duchu hesla povstání v Kronštadtu 1921 SOVĚTY (rady) BEZ KOMUNISTŮ!

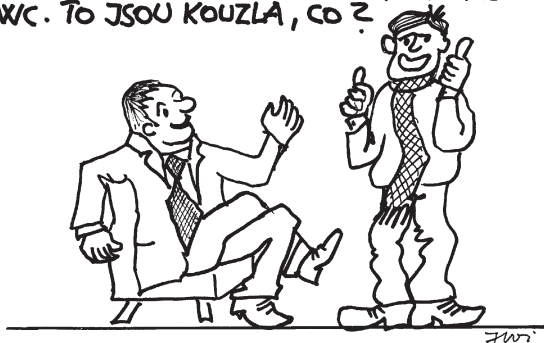
Pokračovala usilovná jednání s poslanci ODS Tluchořem, Fuksou a Šnajdrem, aby hlasovali pro tzv. daňový balíček. Hlasování poslanců 30. října 2012 bylo odloženo až po kongresu ODS pod heslem SNĚMOVNO STOP! Vedoucí úloha ODS musí být zachována, jak si modří ministři v čele s Petrem Nečasem vzpomněli na svá vysokoškolská studia marxismu-leninismu!

Kongres ODS 3. - 4. listopadu 2012 zvolil Petra Nečase předsedou ODS 351 hlasem proti 178 hlasům pro Ivana Fuksu. 1. místopředsedou byl zvolen ministr Martin Kuba 363 hlasy, řadovými místopředsedy ODS byli zvoleni Jiří Pospíšil – 454 hlasů, Pavel Blažek 439 hlasů, Tomáš Chalupa 343 hlasů a Miroslava Němcová 306 hlasů, jen o 3 hlasy víc než Daniela Filipiová. Kongres ODS zavázal poslance ODS hlasovat pro důvěru Ne-

časově vládě = pro daňový balíček. A bylo vymalováno – 7. listopadu 2012 – v den 95. výročí VŘSR – 101 poslanců tak učinilo poté, když se Tluchoř, Fuksa a Šnajdr vzdali poslaneckví. Peaková dáma se svým spolkem LIDEM hlasovala pro vládu, aby vznikl nový poslanecký klub LIDEM. Téhož dne bylo oznámeno, že Barack Obama bude v Bílém domě dále prezidentovat. A v den výročí bitvy na Bílé hoře 8. listopadu 2012 schválili koaliční poslanci církevní restituce.

Karel JANIŠ

TA DEMOKRACIE JE MOCNÁ ČARODĚJKA!
STRANA „LIDEM“ MÁ UŽ DLOUHO VE VLÁDĚ
TŘI MINISTRY, ALE ZAKLADAJÍCÍ SNĚM
STRANY „LIDEM“ PROBĚHL AŽ TĚD V BRNĚ,
- O PŘESTÁVCE KONGRESU ODS, NA DÁMSKÉM
WC. TO JSOU KOUZLA, CO ?

17. LISTOPAD 1989 OČIMA VLADIMÍRA HERMANA

Úvodem na diskusním čtvrtku 15. listopadu 2012 někdejší kandidát předsednictva ÚV KSČ (PÚV KSČ) a vedoucí tajemník KV KSČ v Brně Vladimír Herman řekl, že nemá cenu opakovat známé věci a věnoval se několika poznámkami odpovědi na otázku JAK JSME BYLI PŘIPRAVENI NA STŘETNUTÍ S NAŠIMI ODPŮRCI?

Když se v březnu 1987 stal Ladislav Adamec jako nový předseda vlády ČR členem PÚV KSČ, požádal v srpnu 1987 na zasedání PÚV KSČ o slovo. Vyjmenoval celou řadu věcí, které se nedařily a obvinil generálního tajemníka ÚV KSČ (GT ÚV KSČ) Gustáva Husáka, že věci neřeší a podal návrh, aby z této funkce rezignoval; na jeho místo navrhoval Milouše Jakeše. G. Husák byl překvapen a chtěl, aby se všichni v PÚV KSČ vyjádřili k tomuto návrhu. Jedni řekli, že věc nespěchá a že stačí řešit tento problém až příští rok. Naopak druhá skupina požadovala okamžité řešení. G. Husák poděkoval za odpovědi a doporučil hlasování na dalším zasedání ÚV KSČ. Ale až 17. prosince 1987 byl novým GT ÚV KSČ zvolen Milouš Jakeš. Doporučoval větší počet vystoupení členů vedení strany na veřejnosti. O směru dalšího vývoje naší společnosti docházelo k rozpor-

ným stanoviskům mezi M. Jakešem a předsedou federální vlády Lubomírem Štrougalem. Ten nakonec 10. října 1988 rezignoval a na jeho funkci byl jmenován Ladislav Adamec, předsedou vlády ČR se stal František Pitra. Stále víc se stávalo, že návrhy vládních opatření byly otištěny v Rudém právu, aniž byly projednány v PÚV KSČ. Bylo tomu tak i v případě projevu, který L. Adamec přednesl ve Federálním shromáždění beze změny, ačkoliv k němu byla v PÚV KSČ řada připomínek. O své újmě v rozhodnutí stanoviska uvedená v dokumentu Poučení z krizového vývoje po XIII. sjezdu KSČ. Dnes po časovém odstupu těžko odpovědět, proč L. Adamec tak jednal.

Večer 17. listopadu 1989 volal Vladimír Herman na ÚV KSČ a dozvěděl se, že sice došlo k několika narušením veřejného pořádku, ale Veřejná bezpečnost situaci zvládla. Ukázalo se ale, že události šly zcela jiným směrem. Až 24. listopadu 1989 na zasedání ÚV KSČ se celé vedení KSČ v čele s M. Jakešem vzdalo funkcí a novým GT ÚV KSČ byl zvolen Karel Urbánek. Občanské fórum požadovalo odchod všech předlistopadových členů vedení KSČ. Stalo se tak na

dalším zasedání ÚV KSČ 26. listopadu 1989, kdy byl Vladimír Herman spolu s ostatními členy vedení KSČ uvolněn z funkce kandidáta PÚV KSČ. Řekl, že ve vedení strany nebyla jednota a v jednotě je síla, pokud není, věci se nemohou dařit. Právě v tom tkví POUČENÍ z vývoje před i po listopadu 1989. Historici by měli zhodnotit minulost, aby se příští generace vyvarovaly zbytečných chyb. V. Herman ocenil materiály ÚV KSČM, které mají dobrou úroveň a napomáhají v orientaci členské základny v současném dění.

V diskusi se věnoval úloze stranického tisku, když Rudé právo pouze ve zkráceném znění uvádělo projevy na zasedáních ÚV KSČ a když byla snaha centra přestat s kritikou dokumentu Několik vět v brněnské Rovnosti, objasnil úlohu M. S. Gorbačova, R. Hegenbarta, K. Urbánka a dalších aktérů dění. Několik přítomných uvedlo své vlastní poznatky a vzpomínky, zazněla kritika komentářů v pravicovém tisku i vážné varování před sebeuspokojením nad výsledky krajských voleb.

Do našich úvah o vývoji před a po listopadu 1989 přibyl významný příspěvek od přímého účastníka tehdy probíhajících událostí.

Karel JANIŠ

Urologie má nového primáře - Petra Filipenského

Nového primáře má urologické oddělení ve Fakultní nemocnici u sv. Anny v Brně. Stal se jím čtyřicetiletý MUDr. Petr Filipenský, PhD., který se svému oboru věnuje již 16 roků, publikoval více než 30 svých odborných prací, přičemž na dalších více než 40 se podílel jako spoluautor.

Petr Filipenský přebírá toto oddělení, patřící k vyhledávacím centřům operační uroonkologie a rozvíjejícím robotickou a počítačově asistovanou chirurgii, po primáři MUDr. Arne Rovném, PhD., jenž v srpnu tragicky skončil. Nový primář je rozhodl stát se důstojným pokračovatelem tradic, které tam budovali zakladatel Karel Neuwirt a jeho následovníci Karel Uhlíř, František Vrubel, Miloš Strmiska, František Rovný a Arne Rovný. Po svých předchůdcích přebírá pracoviště, které se historicky věnovalo především léčbě urologických malignit. Původní nosný program uroonkologický rozšířil o program komplexního řešení a léčby lithiázy.

Ve své doktorandské dizertační práci se Filipenský zabýval limity radikální prostatektomie a novými možnostmi predikce průběhu onemocnění pomocí umělých neuronových sítí. Dále se věnuje problematice léčby pokročilého karcinomu prostaty. Karcinom prostaty, představující závažné riziko pro muže, je nejčastějším nádorem u dospělých mužů a druhou nejčastější příčinou jejich úmrtí na malignitu. Právě proto urologové doporučují pacientům starším 50 let každoroční testování odběrem vzorku krve na prostatický specifický antigen. U nemocných, kteří mají dědičnou zátěž karcinomem prostaty, dokonce již od 40. roku věku. Hladina prostatického specifického antigenu v krvi napomáhá odlišit zhoubné a nezhoubné onemocnění prostaty.

Předmětem Filipenského zájmu je vedle konvenční otevřené radikální prostatektomie i miniinvazivní laparoskopická prostatektomie. Z celkového počtu více než 1200 operací prostaty pro rakovinu uskutečnil úspěšně přes 300 výkonů právě touto robotickou metodou, za jejíž největší výhody pokládá výrazně menší pooperační bolesti pacienta, rychlejší rekonvalescenci, o více než polovinu kratší hospitalizaci a dřívejší návrat do práce. Uplatnění má i při operacích na ledvinách a horních močových cestách. Širšímu prosazení robotických výkonů brání v současné době především vyšší náklady.

Zkušenosti sbíral Filipenský také v zahraničí. Pracovně byl opakovaně v USA – v New Jersey v Hackensack University Hospital, v New Yorku v Memorial Sloan Kettering Cancer Center, v Los Angeles na University of California Irvine, v Miami a Denveru. Zajímal se hlavně o problematiku operační léčby karcinomu prostaty a miniinvazivní urologii. V USA dokonce zpopularizoval novou techniku anastomózy tzv. pokračujícím stehem při radikální prostatektomii, kterou jeho američtí kolegové od něho převzali a používají ji při tomto výkonu. Nyní tuto techniku začala používat i skupina lékařů z Japonska.

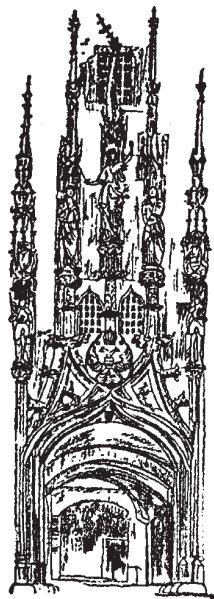
Filipenský je členem České společnosti robotické chirurgie, České urologické společnosti a Evropské urologické asociace. V současné době působí pedagogicky na Lékařské fakultě Masarykovy univerzity a na urologické klinice ve Fakultní nemocnici v Bohunicích, vedené prof. MUDr. Daliborem Pacíkem, CSc., kde se věnuje pregraduální výuce studentů. Ordnuje rovněž v urologické ambulanci Polikliniky Nové Modřice.

Bohumil HLAVÁČEK

STARÁ RADNICE V BRNĚ DOSTÁVÁ STATICKÉ ZAJIŠTĚNÍ

Do Vánoc potrvá statická rekonstrukce historických objektů Staré radnice v Brně ze 13. století. Rozpukané, po svalu ujíždějící zdi stahují technici rámy ze železných traverz a táhel v podlahách místností. Toto dílo za 20 milionů Kč ale nebude po předvánočním otevření areálu příliš vidět. Opravy fasád a výmalby Staré radnice totiž přijdou na pořad rekonstrukce až jindy. Historické jádro radnice s vyhlídkovou věží vzniklo přestavbou soudomí kolem r. 1240, zdobí je klenutý průchod s legendární ohnutou věžičkou od sochaře Antona Pilgrama z r. 1511. Stavbaři na Staré radnici napravují, co jí přinesla minulá staletí – složitý a dlouhodobý stavební vývoj, přetížení základové spáry, změnu charakteru podloží a nevyhovující parametry nosných konstrukcí. Průzkum na stavbě ukázal, že např. Freskový sál má zakryté výmalby, v zásypu se našla krabička se zlatnickou prací, o které se historici domnívají, že jde o obal symbolického

pozlaceného klíče od města, který zde dostal císař Rudolf II. V podlaží sálu Klenotnice, kde schovávala městská

rada důležité dokumenty před odcizením či zničením, nenašli památkáři nic, jen v rohu hliněný výmaz topeniště. V ještě nevypálené hlině topeniště byl otisk tlapky kuny obecné. Ta před ochočením koček sloužila v domech k chytání myši

Do průjezdu nejstarší světské budovy ve městě se již vrátil symbolický brněnský drak a kolo. (vž)

Škola i pro cizince v novém kabátě

Rekordních 62 dnů trvala stavební akce v areálu brněnské Základní školy a Mateřské školy, Brno, Staňkova 14, v ulici Rybníček č. 9, hrazená z rozpočtu městské části Královo Pole.

Byla tak dovršena rekonstrukce mateřské školy pro 100 dětí a pro základní školu přibýly v upravených prostorách také tři jazykové učebny s interaktivní tabulí a počítači, knihovna a kabinet. Budova mateřské školy dostala i novou fasádu v decentním barevném provedení, průjezd do dvora je zabezpečen dálkově ovládanou bránou.

Základní školu navštěvuje 223 žáků, z nichž 40 % pochází ze zahraničí – z Afghánistánu, Arménie, Bulharska, Číny, Dominikánské republiky, Gruzie, Íráku, Itálie, Jemenu, Mongolska, Německa, Polska, Rakouska, Rumunska, Ruska, Slovenska, Srbska, Sýrie, Španělska, Ukrajiny, USA, Velké Británie a Vietnamu. Škola zajišťuje i výuku angličtiny, němčiny, jako jediná v republice ukrajinštiny a také češtiny pro cizince. (vž)

Bude nás v Brně méně?

Před dvěma roky neuspěl pokus o osamostatnění Dolních Heršpic a Přízřenice. Příznivci odtržení nezískali potřebný počet hlasů.

Při účasti 69 % hlasujících občanů bylo pro odtržení 353 občanů, bylo potřeba nejméně 445 hlasů, proti bylo 243 občanů.

Podle příznivců odtržení se málo investuje v porovnání s Komárovem, kde sídlí radnice Brno-jih. Nelíbí se jim hrozící bytová výstavba na Slunné louce, je to stejné, jak to bylo před dvěma lety. Rozhodující bude, v jaké podobě bude nakonec schválen územní plán.

Primátor Roman Onderka řekl, že město Brno se snažilo řešit podněty od občanů. Byla zpracována nová územní studie rozvoje Brna-jih, vyměněn poze-

mek společnosti Reko na Slunné louce za pozemky města, bylo vydáno územní rozhodnutí na přístavbu MŠ Zelná. Podle primátora půjde o opravu chodníků a komunikace na ulici Havránkova a na Starém náměstí, nové hřiště na ulici Jezerní a o výstavbu odpočinkové zóny u ZŠ Bednářova.

Záleží na výsledcích jednání představitelů brněnského magistrátu, radnice Brno-jih a občanského sdružení Samostatný jih, které rozhodne, zda bude či nebude vyhlášeno nové referendum a zda nás v Brně bude či nebude méně. kj

PARKOVACÍ DŮM na Kopečné nabídne 88 míst

Nový parkovací dům propojený s centrem Brna, který nabídne motoristům 88 parkovacích míst v automatických zakladačích, začal růst pod skalnatými svahy kopce Petrova v Kopečné ulici.

Věci se chopily Brněnské komunikace s tím, že asi za rok začne veřejnost stavbu za 63,5 milionu Kč bez DPH užívat. Jde o první pilotní projekt parkovacího domu s touto technologií v Brně. Objekt obsáhne tři parkovací věže se samostatným vjezdem, v každé z nich se sedmi vrstvami parkovacího stání. Vjezd a výjezd vozů je z ulice Kopečné.

V nejvyšším patře bude novostavba propojena bezbariérově lávkou pro pěší s ulicí Husovou, která míjí toto místo nahoře na skále. Též s Denisovými sady a prostorem Petrova.

Střešní terasa parkovacího domu má mít pronajimatelný komerční prostor. Ze střešní terasy a z kontejneru nad prvním nadzemím podlažím má fasáda Parkinghousu z ulice Kopečné postupně porůstat pnoucí se zelení.

Stavební sdružení Komfort – Stavoprogres hodlá toto dílo předat do užívání motoristům na přelomu září a října příští rok. (vž)

KRAJ POMŮŽE

BRNĚNSKÉMU KLOKÁNKU

Záříjové krajské zastupitelstvo dosouhlasilo dotaci pro FOD - Klokánek ve výši 945 tisíc korun. Rozhodlo tak na základě žádosti vedoucí zařízení v Brně-Lišni Lenky Malhocké, která požadovala pro děti okamžitou pomoc, neboť zařízení se dostalo do složité situace a nemá zajištěn dostatek peněz na profinancování provozu pro letošní rok.

Z rozpočtu Jihomoravského kraje v letošním roce směřovalo na aktivity v prorodinné politice více než 19 milionů korun. V dotačních programech v sociální oblasti pak bylo rozděleno 55 milionů korun, investiční akce v oblasti sociálních věcí představují částku 101 milionů korun.

Kromě toho již loni na podzim Jihomoravský kraj zajistil financování služeb sociální prevence částkou 590 milionů korun na následující tři roky v rámci Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost.

did

ČESKOSLOVENSKO SKONČILO 31. PROSINCE 1992 VE 24.⁰⁰ HODIN – II.

(pokračování)

Volby do Federálního shromáždění, České národní rady a Slovenské národní rady se uskutečnily ve dnech 5. - 6. června 1992. V České republice zvítězila koalice ODS s Křesťansko demokratickou stranou a na Slovensku Hnutí za demokratické Slovensko (HZDS) – celkem 85 a 57 mandátů. 7. června pověřil prezident V. Havel V. Klause sestavením nové federální vlády. Vládu nešlo sestavit bez HZDS, proto došlo 8. června k jednání představitelů ODS a HZDS v Brně. HZDS předložila návrh konfederace dvou republik jako dvou samostatných subjektů mezinárodního práva s vlastním diplomatickým zastoupením, dvou emisních bank se společnou měnou. ODS označila návrh za nepřijatelný, ústřední vláda by neměla vliv na vývoj na Slovensku, mohlo by dojít k ekonomickému chaosu. Při jednáních 11. a 17. června v Praze se ukázalo, že federace je neudržitelná. Proto V. Klaus odmítl funkci předsedy federální vlády a došlo k dohodě s Vladimírem Mečiarem o sestavení federální vlády s omezeným časovým mandátem. Při dalším jednání 19. června v Bratislavě obě strany zjistily neslučitelnost svých programů a ráno 20. června byla uzavřena dohoda o zániku ČSFR. Federální vláda jmenovaná 2. července v čele s Janem Stráským byla bez vlivu na další vývoj, hlavní agenda se přesunula do národních vlád v čele s V. Klausem (od 2. července) a Vl. Mečiarem (od 24. června), jak byli jmenováni ČNR a SNR.

3. července nebyl V. Havel zvolen do funkce prezidenta, poněvadž ho HZDS odmítla podpořit. 17. července SNR schválila Deklaraci svrchovanosti Slovenska. 20. července V. Havel rezignoval na prezidentskou funkci. Stát zůstal bez prezidenta, poněvadž volby 16. a 30. července byly neúspěšné. Při jednáních ODS a HZDS 22. - 23. července v Bratislavě došlo k dohodě, že obě strany prosadí ve FS ČSFR zákony o způsobu zániku federace a při jednání Václava Klause a Vladimíra Mečiara 26. srpna ve vile Tugendhat došlo k dohodě o časovém rozdělení federace na dva státy. 29. září 1992 začalo Federální shromáždění projednávat návrh ústavního zákona o způsobu zániku federace, předpokládající referendum, deklarací FS, dohodou obou národních rad nebo vystoupením jedné republiky z federace. Hlasování nebylo úspěšné a Miloš Zeman prosadil návrh na ustavení komise pro přípravu přeměny federace v československou unii. Česká vláda tento návrh 3. října odmítla a požadovala po HZDS nesouhlas s unií, což se stalo. Kompetenční zákon FS z 8. října vzal federaci poslední zbytky pravomocí, republiky získaly právo uzavírat mezinárodní smlouvy od 1. ledna 1993. 13. listopadu byl schválen

zákon o rozdělení majetku federace. Nové jednání o zániku federace bylo 18. listopadu neúspěšné a ČSSD navrhovala přijetí zákona jen v případě, že alespoň v jedné republice bude schválen v referendu – tento návrh prošel jen ve Sněmovně lidu. Obě vlády daly najevo, že v tomto případě ukončí existenci federace společnou deklarací obou národních rad. Stejně

již uzavřely mnoho smluv pro budoucí existenci dvou samostatných států. A navíc – Václav Havel 16. listopadu oznámil, že hodlá kandidovat na funkci prezidenta České republiky. Na zasedání Federálního shromáždění 25. listopadu nebyl návrh na konání referenda přijat. Bylo rozhodnuto hlasovat prostou většinou o další existenci federace.

O konci federace bylo rozhodnuto takto:		Pro	Proti	Zdrž.	Nehl.	Nepřít.
Strana demokratickej levice		2	4	14	3	
Kresťansko-demokratické hnutie			7	5	2	
Koalice maďarských stran				8	1	3
ODS-KDS		84				1
KDU-ČSL		13				
HZDS		56				1
Levý blok			8	18	5	3
ČSSD		2	3	6	4	1
Neorg.		4				
Republikáni			8		2	
Slovenská národní strana		15				
Sociálnodemokratická strana Slovenska		3		1		1
		183	30	55	20	11
Ve Sněmovně národů ČR	přít. 72	45	7	11	9	
Ve Sněmovně národů SR	72	46	7	16	3	
Ve Sněmovně lidu	144	92	16	28	8	
		183	30	55	20	

Zákon prošel těsnou většinou a rozhodl o zániku federace.

3. prosince 1992 přijala Národní rada Slovenské republiky (NR SR) usnesení o členství Slovenska v Radě Evropy a prohlášení k parlamentům světa o vzniku Slovenské republiky jako nezávislého státu.

15. prosince 1992 schválila Česká národní rada (ČNR) zákon o tom, že zánikem federace přebírá ČNR působnost Federálního shromáždění.

16. prosince 1992 přijala ČNR Ústavu ČR s platností od 1. ledna 1993. Pro hlasovalo 172 poslanců, proti bylo 16, zdrželo se 10 a 2 nebyli přítomni.

V rozporu se zákonem z 25. listopadu 1992 si ČR k nelibosti Slováků ponechala dosavadní československou státní vlajku.

V preambuli Ústavy ČR se říká:

„My, občané České republiky v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, v čase obnovy samostatného českého státu,

věrni všem dobrým tradicím dávné státnosti zemí Koruny české i státnosti československé, odhodláni budovat, chránit a rozvíjet Českou republiku v duchu nedotknutelných hodnot lidské důstojnosti a svobody

jako vlast rovnoprávných, svobodných občanů, kteří jsou si vědomi svých povinností vůči druhým a zodpovědnosti vůči celku,

jako svobodný a demokratický stát, založený na úctě k lidským právům a na zásadách občanské společnosti,

jako součást evropských a světových demokracií,

odhodláni společně střežit a rozvíjet zděděné přírodní a kulturní, hmotné a duchovní bohatství,

odhodláni řídit se všemi osvědčenými principy právního státu,

prostřednictvím svých svobodně zvolených zástupců přijímáme tuto Ústavu České republiky“.

16. prosince 1992 schválila NR SR Smlouvu o dobrém sousedství, přátelských vztazích a spolupráci mezi SR a ČR. 17. prosince 1992 tuto smlouvu schválila ČNR a vydala prohlášení o vzniku ČR jako nezávislého státu.

17. prosince 1992 zasedali poslanci Federálního shromáždění naposledy s velkými rozpaky a starostmi, co budou dále dělat. Naděje, že budou automaticky senátory, se rozplynula. Senát vznikl až v roce 1996 ve volbách 81 členů.

19. prosince se naposled sešli ministři federální vlády a 30. prosince poslanci České národní rady. Od 1. ledna 1993 se stali poslanci Parlamentu ČR až do voleb v roce 1996.

O půlnoci 31. prosince 1993 ČESKOSLOVENSKO PŘESTALO EXISTOVAT.

Karel JANIŠ

BYLO 28. ŘÍJNA 2012 – 94. VÝROČÍ ČESKOSLOVENSKA

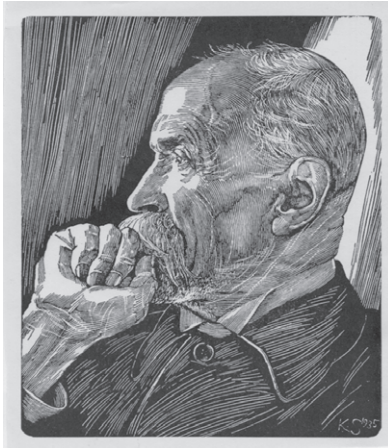
Martin Weiss v Lidových novinách 29. října 2012 uvedl, že toho dne by politici měli na chvíli odložit své každodenní boje s kolegy o své zájmy a zájmy svých voličských skupin a rozpomenout se, že je všechny dohromady reprezentují, že kdyby ten stát, který vznikl před bezmála sto lety, neexistoval, tak oni DNES NEJSOU ÚSTAVNÍMI ČINITELI ČR a aspoň jednou do roka by mohli tomu státu veřejně projevít respekt. Antagonismus prezidenta a ministra zahraničí byl podle M. Weisse takový, že v něm mnoho prostoru pro zdvořilost nezbývalo. Klaus se ho coby cizáka zdráhal jmenovat ministrem a dnes už zase mluví o tom, že není politikem, nebo aspoň ne českým. Ovšem Schwarzenberg vždy mluvil o Klausovi s nechutí, jaká je v jeho kruzích samozřejmostí. PŘESTO SI MĚL NA HRADNÍ RECEPCI NAJÍT ČAS, NEUBYLO BY HO (*raději besedoval na jižní Moravě u vína*). Působí to o to hůř, že premiér si poranil lýtko právě v době, kdy všichni vědí, že se nebude moci setkat s prezidentem, dvakrát nemrzí (*při setkání se slovenskou vládou bolest zřejmě přestala po přípitku vitamínem S*).

Politolog a publicista **Bohumil Doležal** dal v **Mladé frontě Dnes** 30. října 2012 najevo svůj postoj už názvem článku MAŠKARNÍ PLES, Oslavy státního svátku připomínají Jurský park. Projev prezidenta prý obsahuje řadu pochopitelných a správných myšlenek: ohradil se proti zápornému líčení naší přítomnosti, dal důraz na věčnost a střízlivost, nemá smysl čekat na různé mesiáše, ale snažit se a pracovat, žijeme v nejlepším období našich novodobých dějin (*pan prezident opět zapomněl říci: My v tomto sále tak žijeme, vždyť v jakém zaměstnaní bychom byli, nebýt listopadu 1989. A výzvu nežít na dlouh měl také adresovat přítomným!*).

Autor článku se domnívá, že především v úrovni občanských práv a svobod je to nejlepší období (*měl by se zeptat nezaměstnaných, samoživitelů, rodin s malými dětmi, důchodců, jak dnešek hodnotí!*). Prezident prý mluví jako Bilak a Novotný, když vše, co je spojeno se státem, je zpochybňováno a zesměšňováno médii a na ně napojenými lidmi, kteří nejsou svázáni žitím a každodenní poctivou prací v produktivní sféře ekonomiky a mají na to proto čas, politikové musí těmto tlakům umět a především chtít čelit (*potřežený publicista se ozval*).

Ale to hlavní v článku teprve následuje: Česká veřejnost je znechucena a rozčilená z toho, jak dnes Česká republika vypadá; a dvojnásob prý proto, když se jí jednou za rok nabízí jako srovnání jakási virtuální pseudohistorická fikce. oslavujeme vznik jiného státu, než je Česká republika, pro nás jistě významného, ALE TEN SKONČIL PROVŮZDY V ZÁŘÍ ROKU 1938. Oslavy probíhají tak trochu jako maškarní ples: rojí se tu uniformy nacionalistických organizací původem z 19. století, prostonárodní kroje, bizarní stejnokroje Hradní stráže, připomínající cirkus Busch, nosí se standardy dávno neexistujících armád, hraje se chorál středověkého náboženství velmi radikální povahy – lidem, z nich 80 procent vůbec nevěří v Boha!

Bohumil Doležal v závěru píše, že je občanem České republiky, nestydí se za ni, považuje ji za svou vlast a bude ji ze všech sil bránit proto, že je tím nejlepším, co za svůj život zažil (*podtrhuji v jeho textu*).

Jan Rejžek to v Lidových novinách 1. listopadu 2012 vzal z konce jemu nejbližšího – z materiálů státně bezpečnostních. Prý prezident nedělním udělením medaile Za zásluhy spisovatelci Otě Filipovi dokázal PLIVNOUT (*podtrhuji*) do tváře jiným vyznamenaným, kteří byli v 50. letech perzekvováni nebo seděli v komunistických žalářích, zatímco snaživý voják praskal u „černých baronů“ jako agent StB Argus a pak Farao své kamarády, kteří potom skončili ve vězení. To prý jsou zásluhy! Posypal si hlavu popelem v televizi a vypsál se z toho v knihách Sedmý životopis a Osmý čili nedokončený životopis. Rejžek nechápe, proč medaili neodmítl, jelikož jí rozhodně není hoden (*známý a dychtivý čtenář materiálů StB se opět nezapřel*).

Redaktor deníku **Mladá fronta Dnes** **Luděk Navara** 29. října 2012 ocenil prezidenta Václava Klause, že jeho mix jmen složený z příslušníků obou odbojů, hrdinů, sportovců, lékařů a vojáků nabízel zajímavou sondu do naší nedávné minulosti i současnosti. Ale je to i sonda do duše prezidenta, zrcadlo, které stejně tak dobře vypovídá i o tvůrci toho seznamu. Podařilo se mu udržet malý počet oceněných a dávat ocenění živým, především politickým vězňům a bojovníkům proti nacismu – za to si Klaus zaslouží uznání, které asi nejspíš zapadne. Ve výběru osobností vychýlil kyvadlo na opačnou stranu, kam směřovalo u předchůdce. Tím není podle Navary nic řečeno o některých jednotlivcích, jejichž „zásluhovost“ se stala předmětem diskuse. Jde o spisovatele Otě Filipa, kterého mnozí považují za dobrého spisovatele. Nejde při jeho ocenění o svérázné účtování se silnou spisovatelskou tradicí spojenou s hnutím Charty 77 a disentem, tradicí havlovskou? (*Pozoruhodné hodnocení prezidenta republiky od autora literatury o 50. letech.*)

Karel JANIŠ

PREZIDENT PUTIN VYZNAMENAL ČEŠKU

Nové ruské vyznamenání „Za dobrodiní“ předal nedávno v moskevském Kremlu místopředsdkyni Vojensko-historického klubu Rudé armády v Brně Soně Holečkové ruský prezident Vladimír Putin.

S ní se vrátila z Kremlu i předsdkyně Ruské kulturně osvětové společnosti na Moravě – ruská básnířka Ljubov Vondroušková, která naši redakci sdělila: »*Uvedený klub patří mezi kolektivní členy společnosti ruské národnostní menšiny na Moravě - RKOSM, o.s. Klub mnoho let úspěšně pátrá např. v archivech po jménech dosud neznámých vojáků Rudé armády, kteří přišli o život na jaře 1945 v boji při osvobozování Československa od fašistů. Těmto neznámým hrdinům vrací na pomníky jejich jména. Dosud se tak stalo v případě více než 5000 sovětských vojáků. Češka Soňa Holečková byla první cizinka, která dostala ruský řád Za dobrodiní. A to s pořadovým číslem 002 jako vůbec jedna z prvních takto oceněných osobností,*« řekla Vondroušková.

Dodala, že už k 65. výročí osvobození ČR od fašistické poroby ocenilo Ministerstvo obrany Ruské federace vyznamenaním *Znak Otlčija* Soňu Holečkovou, předsedu Klubu Rudé armády Jiřího Nováka a experta na historii 2. světové války Vlastimila Schildbergera. (vž)

❑ **PINDY Z GYNDY.** Je název článku v Orientaci Lidových novin z 15. září s podtitulkem Ztraceni v jazyce. Publista Jan Nejedly uvádí, že s češtinou se dá nakládat různě, možno ji mrzačit, prznit z pozic plebejských (*vikend, vejcu, oučes*) nebo z příček nejvyšších (*„Na Sněžku budu chodit i jako neprezident“*).

U přídavných jmen jsou výrazy – věci a osoby mohou být pidiaturní, protistrstné, jelitostní, blafózní, vyňuňinkané, mouchysněztesiměnoindní, ta dáma je blbá jak škatule jinovatky, pivo bez táčku je jako samotné dítě v lese. Na hrátky se jmény doplatili zpěváci Fenka Lilipová, Metr Puk, Havel Porňák, Ledek Janecký, Maldemar Watuška, herečka Chlasta Vramostová, spisovatel Svatočuch Plech. Výmluvná jména dostali ministr financí Kradlousek, ministr zahraničí Chrápenperk, pro Topolánka přízvisko Papalánek snoubící se s výrazy papaláš a napapaný. Jméno Nečas má slovenskou variantu Slota (*český jazyk je velmi bohatý a překvapující*).

❑ **GOTTWALDOVA JÁTRA.** Je titulek sloupku redaktora Lidových novin v Orientaci Lidových novin Jiřího Peňáse z 22. září 2012, v němž reaguje na prohibici. Podle historiků na otravu alkoholem zemřel Klement Gottwald, který si páčil lavorovici přímo na Hradě, a to na jednom z Plečnikových stolků, jenž předtím používal prezident TGM jako stolek, jako tělocvičnický nářadí, případně jako stolek pro intimní obcování, jehož byl ušlechtilý prezident velkým vyznavačem, byt tajným. Gottwaldovu lavorovici musel nejdříve ochutnat Slánský, ale poté, co ho nechal Gottwald z přátelství oběsit, přešla tato povinnost na jeho ženu Martu, která se původně živila prostitucí. Poté, co Gottwalda nakazila příjící, musela si ho vzít, protože jim to nakázal Stalin, který měl smysl pro perverzní humor. Od těch dob oba pili. Když se Marta jednou opila u Fierlingera, nemohla sloužit jako kostér, a proto to Klement pil hned a umřel. Komunisté se hlásili k tradici dělnického páru a zařízení na destilaci bylo vystaveno v Gottwaldově muzeu v Praze. Jedním z pěkných exponátů tam byla Gottwaldova cirhózní játra naložená v ruské vodce. Z ní se mohli jednou za rok napít nejlepší soudruzi a soudružky, tekutina prý měla čarovnou moc. TGM byl abstinent, obával se, že by alkoholu lehce propadl, a proto když na něj přišla chuť, šel se zmrskat jezdeckým bičkem do Lán. Prezident Edvard Beneš pil pouze va-

ječný likér, což mu nebránilo, aby se jím občas neopil a pak nevyváděl. Antonín Zápotocký pil, když vyhrál v kartách, hodně pil při psaní knih, především Barunky, kterou lze interpretovat jako vyjádření touhy starého pijana po nevinném dětství, a pak při Rudé září nad Kladnem, kde název prozrazuje, oč jde. Jeho nástupce, jemuž se říkalo Krásný Tony, pil kofolu s rumem, nápoj českých frajerů. Ludvík Svoboda pil čistý líh, jak se to naučil u Buzuluku, a pak si ho zapaloval u úst, takže uměl šlehat plamenem, čímž si získal respekt u Sovětů, kteří ho pak vzali do KGB. Gustáv Husák pil po slovensky a držel se zásady Šaňo Macha: co politika rozpája, to borovička spája. Ke stáru již ale skoro neviděl, takže nevěděl, čo spájať a čo rozpáť. Tak pil sám a ani

STŘÍPKY PLNÉ ABSURDIT

ho to nebavilo. Václav Havel pije sám sebe, jde o formu klausoholismu, který spočívá v tom, že se člověk opije sám sebou, neboť vylučuje etylalkohol i metylalkohol zároveň, takže člověk je vlastně takovou chodící palírnou. (*Autor vždy používá metodu nadsázky, tentokrát je na hraně únosnosti. Jde o příklad, co všechno je možné vymyslet a uveřejnit o nejvyšších představitelích. Text je vhodné využít na Silvestra s úvahou, zda je k smíchu nebo k pláči?!*)

❑ **28. ŘÍJEN 2012 PODLE SCÉNÁŘE ABSURDNÍHO DRAMATIKA.** Při tradičním shromáždění v Národním muzeu nebyl mezi zakladateli Československa uveden Edvard Beneš. Předsedkyně poslanců kritická vystoupení předsedy Svazu bojovníků za svobodu a senátního předsedy k dnešku se snažila „rozředit“ protikomunistickou zapáchající omáčkou. Ve stejné době medikrit Václav Moravec zpovídal hosty ve svém pořadu jen na ČT 24. Jemu přece může být státní svátek 28. října ukradený. Projev prezidenta republiky večer pronesený byl s velkým důrazem hodnocen jako poslední v době jeho funkčního období stejně jako udělení 22 významání. To nejlepší přišlo v závěru dne. Nelze neuvést *„Zprávu o recepci k 28. říjnu 2012 ve Španělském sále a přilehlých prostorách“*, kterou pod názvem *„Noc na hradě Naposledy s Václavem Klausem“* uveřejnila Marcela Pecháčková v příloze Lidových novin Pátek z 2. listopadu 2012. Pozvánka dovoluje přijít už v osm a dívat se velkoplošně na tele-

vizní přenos ze sálu do předsálí. Je sotva devět a druhá liga návštěvníků čeká v předsálí, dokud se nepřipojí liga první, ta významaná a ta, která tomu smí – nebo musí? přihlížet v přímé účasti. Je jich tam jako mravenců tak nějak přiotrávených vůni jídla ze sálu, konzumace je zapovězena, až po projevu prezidenta. Jde to z tlustého do tenkého Rudolfovou galerií přicházejí cizokrajní diplomaté, ženy v sári, muži v uniformách, promíchání lokálními nejvyššími „představiteli státu“, z druhé strany se cpou mravenci z drobného pódia u zdi. *„Jsme rádi, že jste přišli, když mnoho ústavních činitelů řeklo, že nevidí důvod, proč by měli přijít slavit státní svátek sem na Pražský hrad. Ale vy jste přišli a toho si nesmíme vážit. Dovolte mi pozvednout skleničku na tento náš velký svátek, výročí zrodu našeho moderního státu ... konec centralizované zábavy, sestupujeme okamžitě mezi vás“*, řekl prezident. Čekaly ho dvě tři hodiny „šejkhendů“ a fotosek do rodinných alb ... drží, usmívá se, neuhýbá. A je to! Otevírají se poklice gulášů, soté, mísy tlačenek, rostbífů, koláčů, dortů. Spouští se fontány s čokoládou. Desítky kuchařů, metraky jídla, hektolitry pití. Zkušenosti vědí, že spěchat netřeba, jídla je tu tolik, že ho nemůže sníst ani dvakrát tolik lidí za celý další den. A to jich tentokrát přišlo více než dva tisíce. Fotky těch nejvyšších s buřtem zabaleným v ústech nesmějí opustit tento sál (to vše v době vlády rozpočtové odpovědnosti, škrťů mandatorních výdajů, tady neplatí volání předsedy poslanců TOP 09, že doba mejdanů skončila a místopředsedy této strany, že jsme všechno prožrali – ještě nikoliv!). Pán vedle řekl: *„Dáme si kolečko, mámo“*. A tak Kalousek vystřihne úsměv k minifotaku redaktorky, arcibiskup Duka mluví k jeho profilu, jsou tu genetik Pačes, výtvarník Slíva, Milan Knížák, Lucie Bílá, mraky šéfredaktorů (mnozí ale už Klausovi nemohou přijít na jméno), komunistka Petr Dolejš (ale on je přece Jiří), kterému buclatí tvář miniřížečky – za Václava Havla sem komunisté pozvánku nedostávali. Stisky, úsměvy, pár slov Mirka Topolánka a Lucie Talmanové s prezidentem, fronta u Lívie Klausové, občas číšníci při odnášení nádobí něco upustí, zrovna k dlouhé sukni Renaty Vesecké, která se nedá vyrušit ze zobání z talířku. S Grossem nikdo nemluví, má své miliony, je nula na Hradě (*v denním tisku o tomto mejdanu nebyla ani zmínka!*).

kj

aneb co přináší divadelní a hudební sezona v prosinci a lednu

Janáčkovovo divadlo uvádí (18., 20., 22., 27., XII.) před Vánoci obligátní Čajkovského balet Louskáček v choreografii ruské baletní školy Vasilije Medvěděva. Dvořákova Rusalka (26. XII.) je poněkud extravagantně pojatá režisérem Vladimírem Morávkem a na Silvestra bude uvedena, publikem oceňovaná, Smetanova Prodaná nevěsta v režii Ondřeje Havelky.

Mahenovo divadlo premiéruje (14. XII.) slavné Apartmá v hotelu Piazza Neila Simona. Pamětníkům se vybaví stejnojmenný film Artura Hillera s Walterem Matthauem v hlavní roli z roku 1971, nebo film Bosé nohy v parku Gene Sakse z roku 1967. Specialitou nejslavnějšího amerického autora komedií je chaplinovský smích skrze slzy. Charlie Chaplina viděl, jako chudý židovský chlapec, v laciných kinech, v době svého dětství a Velké hospodářské krize. Snový svět filmu ho přivedl k tvorbě a k Pulitzerově ceně za drama v roce 1971 i ke cti, kdy jediné divadlo v New Yorku pojmenované po dramatikovi je na Broadway sídlící, Neil Simon Theater. O to zajímavější bude brněnské zpracování veselohry v režii Lucie Málkové. Předvánočními představeními bude (16., 23. XII.) tradiční Rybova Česká mše vánoční a silvestrovská Moliérova Scapinova šibalství v režii Emila Horvátha ml., jehož inscenace Zlatých chlapců zaznamenala u brněnského publika úspěch.

Městské divadlo na Činoherní scéně v rámci předvánočního programu uvádí (20., 21. XII.) Betlém Zbyňka Srby. Jde o koláž z vánočních lidových her, pokus nahlédnout betlémský příběh z více úhlů a zařadit ho do širšího biblického kontextu. Zazní (22., 23. XII.) i tradiční Vánoční koncert Javorů a silvestrovské představení bude komedie u níž se Jan Werich, jako divák na divadle ještě nikdy předtím tolik nenasmál - Jezinky a Bezinky aneb Staré tety a Arsenik Josepha O. Kesselringa.

Divadlo Bolka Polívky uvádí (21. XII.) představení Malého divadla komedie Tak to chodí. Jedná se o autorský projekt v režii Moniky Maláčové s hvězdným obsazením Lenky Filipové - Kudelové, Jana Apolenáře a Ivo Kučery. Dalším hudebním programem je (8. I.) recitál Chantal Poullain s triem Štěpána Markoviče. Základem koncertního vystoupení složeného z francouzských šansonů je album „Chansons“, jež herečka vydala v roce 2007.

Divadlo Husa na provázku uvádí (14. - 20. XII.) Betlém Jana Antonína Pitinského s podtitulem Převeliké klanění sotva narozenému Jezulátku. Jde o přebásnění biblického textu J. A. Pitinským, v režii Vladimíra Morávky s živým betlémem a zpíváním koled. Nový recitál Andrey Buršové (11. 12. I.) se jmenuje Zabíla jsem Johna Lennona. Vedle hudby nesmrtelných Beatles se inspirovala příběhem vraha Johna Lennona - Marka Davida Chapmana, který po zločinu zůstal na místě a do příjezdu policie si četl knihu Kdo chytá v žitě od J. D. Salinger, jíž uvedl jako zdroj inspirace svého činu. Byl odsouzen na doživotí a poslední, sedmá žádost, o podmíněčné propuštění byla zamítnuta letos v srpnu. Bude zajímavé jaký příběh autorka z této smutné události vytvoří.

Divadlo u stolu uvádí (16. XII.) dramatizaci příběhu z Dostojevského románu Idiot nazvaný Nastasja Filippovna. Inspirací je filmové zpracování Dostojevského pod stejným názvem od režiséra Andrzeje Jajdy z roku 1994 v polsko-japonské koprodukcí.

HaDivadlo uvádí (14. XII.) jako hosta Divadlo Letí s hrou Marka O'Rowea Terminus. Autor irský dramatik, vyrůstal v dělnickém předměstí Dublinu, tvrdí, že násilí ve svých hrách načerpal právě tam, jak na ulici, tak z filmových krváků svého mládí. Dalším prvkem je irská fantazie s prvky nadmyslna. Psaní Ježíškovi (19., 20. XII.) je původně loutková hra loutkáře 19. století Františka hraběte Pociho, kde v hlavní roli vystoupí Pavel Liška. Kalendářní rok zakončí (23., 24. XII.) koncert v Alfapasáži, jak jinak než Českou mši vánoční Jakuba Jana Ryby.

Buranteatr uvádí (9., 19. XII.) na Stadioně na Kounicově v premiéře Zappa v jahodách Jaromíra Ryšavého. Je otázka co si z života kultovního muzikanta autor vybere. Zda jeho lásku k hudbě Igora Stravinského a našeho nedoceněného skladatele čtvrttónové hudby Aloise Háby, nebo epizodu, kdy na pozvání prezidenta Václava Havla se stal v ČSFR vládním konzultantem pro obchod, kulturní záležitosti a turismus. Po několika týdnech na popud americké administrativy byl odvolán a stal se z něho pouhý kulturní atašé.

Divadlo Polárka premiéruje (15. XII.) pohádku O hodném drakovi určenou nejmenším divákům. Vychází z pohádkových předloh autorů - Františka Langera, Josefa Lady a dalších a ústřední postavou je neškodný, hodný drak. Divácky oblíbený Improvizční večer (18. XII.) má téma Ejhle, člověče! Diváci mají možnost stát na scéně po boku profesionálních herců a vyzkoušet si, co improvizace obnáší, popřípadě je svými návrhy na improvizční témata dostat do úzkých.

Divadlo studio V uvádí (16. XII.) Rozpaky zubaře Svatopluka Nováka s podtitulem stomatologická revue. Děj se odehrává během jednoho kalendářního týdne a hrdina je nejen znamenitý dentista, ale vyniká i silnými morálními zásadami. Jeho chybou je, že bývá občas poněkud nerozhodný a diváci mu poradí. Je ovšem otázka zda se v inscenaci budou probírat budoucí platby pacientů, např. za plomby.

Divadlo Radost uvádí (13. XII.) Erbenovu Kytici jejíž hororové příběhy korespondují s prodlužující se nocí přelomu roku a Husovické Betlém (20., 21. XII.) je inscenace složená z lidových her, jež ve vánočním čase hráli na začátku 20. století v okolních brněnských vsích, později povýšených na předměstí.

Studio Marta Divadelní fakulty JAMU reprizuje (17., 18. XII.) Zprávu o svatém kárání Barbary Herzové a Martina Sládečka. Inspirací má být Franz Kafka, markýz de Sade, Jaroslav Foglar a Nový Zákon a tématem je efemérnost lidského snažení. Premiéra (16. XII.) bude spojena s vernisáží výstavy Jana Droščáka ve foyeru divadla.

Divadlo na Orlí, Hudebně-dramatická laboratoř JAMU uvádí v premiéře (9. XII.)

a reprizuje (10., 11., 17. - 19. XII.) v Evropě nikdy neuvedený muzikál Johna Kander, Freda Ebba, Davida Thompsona Taneční maraton na Steel Pier. Autoři muzikálových titulů jako Kabaret nebo Chicago umístili děj z třicátých let 20. století do prostředí slavného zábavního parku na molu, které vybíhá do moře u Atlantic City v New Jersey. Motivací hrdinů je zvítězit a dostat peněžní výhru v dobovém rámci Velké hospodářské krize.

Janáčkova akademie uvádí (19. XII.) v Koncertním sále Hudební fakulty neobvyklý Vánoční koncert kontrabasové třídy a kontrabasového orchestru. Na programu je Giovanni Bottesini, Giuseppe Verdi, Johannes Brahms, Julius Fučík a Wolfgang Amadeus Mozart v přepisu pro kontrabas, což slibuje ojedinělý posluchačský zážitek.

Brněnská filharmonie uvádí (11. XII.) v Besedním domě koncert Spolku přátel hudby s názvem Hudebníci dvora Bedřicha Velikého se sólistou flédistou Petrem Pomklou. Bedřich Veliký obávaný v Evropě obvládl Marii Terezií, již téměř připravil o říši, díky tvrdému drilu své armády, byl nadšeným flédistou. Tvrdý dril vyžadoval i od svých hudebníků, což byl důvod, že do jeho služeb odmítl vstoupit i sám veliký Johann Sebastian Bach. O to zajímavější je koncert jako dramaturgický počín. Vánoční koncert (13., 14., XII.) ve Wannick Gallery má program od klasiky po populár a tradiční koncert dětského sboru Kantilena na Petrově (25. XII.) má v programu koledy. Novoroční koncert (1. I.) pod taktovkou Petra Altrichtera má v programu I. a II. řadu Slovanských tanců a v Janáčkově divadle zazní (8., 9. I.) za řízení Jakuba Hrůši Beethovenův trojkonzert pro housle, violoncello a klavír a Sukův Azrael. Exkluzivnost programu zvýrazní sólisté - houslista František Novotný, cellista Michal Kaňka a klavírista David Mareček. Poslední jmenovaný je emeritním ředitelem Filharmonie Brno a současným ředitelem České filharmonie.

Kino Art uvede (17. - 19. XII.) z produkce USA filmové drama Argo v režii Bena Afflecka, který hraje i hlavní roli. Tématem je záchrana rukojmích v iránské krizi roku 1979, kdy bylo v Teheránu zajato 52 pracovníků velvyslanectví USA. Dalších 6 se ukrylo v soukromém domě a při nalezení jim hrozila smrt. Film popisuje operaci CIA na jejich záchranu. Bude zajímavé, jak film z roku 2012 ztvárnil rámec iránské islámské revoluce roku 1979, kdy oficiální operace na záchranu pracovníků ambasády USA z 24. dubna 1980, nazvaná krycím jménem Orlí dráp, skončila poruchami a novým přistáním některých vrtulníků a pak i srážkou, smrtí 8 příslušníků záchranného týmu, posbíráním raněných a mrtvých a ústupem zbývajících strojů na palubu letadlové lodi Nimitz, odkud původně 8 vrtulníků startovalo. Osvědčený titul (22., 23. XII.) Krakonoš a lyžníci Věry Plívové-Šimkové z roku 1980 vyvolá nostalgickou atmosféru doby kdy vznikl a Anna Karenina z britsko-francouzské produkce z roku 2012 uzavře (27. a 30. XII.) kalendářní rok. /V/

V publikaci takto nazvané publicista a editor Antonín Hošťálek (1950) vedl a letos v nakladatelství Moravskoslezský kruh vydal rozhovor s básníkem, prozaikem a vědcem Zdeněkem Gábou (1939). Zlínský rodák žije v Šumperku, odkud sleduje dění u nás i ve světě. V kapitole Máchů už není možná a Já jsem to ještě zažil nás seznamuje se svým životem, se studiem na dvou vysokých školách a s povoláními, jimiž prošel. Šířka jeho rozhledu po světě literatury, filozofie, hudby i politiky je nejlépe znát z rejstříku 103 příjmení na posledních pěti stranách publikace. V kapitole Jak se dělá věda Zdeněk Gába uvádí, že věda v 21. století je v rozkladu, věda si sama škodí i zevnitř, např. fyzika, medicína, logika. Ve společenských vědách je běžná záměrná lež, jsou ve vleku momentální moci a produkují to, co po nich páni, majitelé peněz a tajné služby žádají. Třeba historie slouží moci vydatně, kdyby ne, mohla by být užitečná. Ústav pro jazyk český registruje chybné výrazy a pak z nich udělá normu. Jazykovědci jsou něco jako skladníci, kterým musí být jedno, co do skladu přijde. Měli by vydávat kvalitní slovníky a pravidla bez excesů. Proč nekritizují chyby a prohřešky proti češtině, proč neříkají, že je to nejkrásnější, nejbohatší, nejohlednější a nejtěžší řeč? Zhruba stejně je na tom i umění, které rezignovalo na krásu. Zaslouží si různé divoké zvuky název hudba? Kde se ztratila melodie? Minulost a přítomnost známe, budoucnost nikoliv.

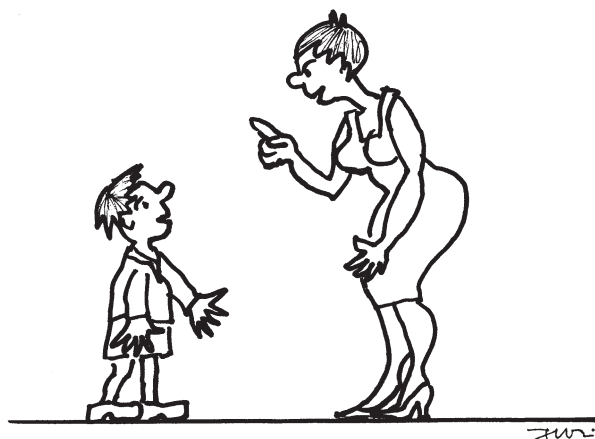
V kapitole Vítr se vrací Zdeněk Gába odpovídá na otázku Co se vlastně v roce 89 stalo. Nestalo se nic, neuvědomovali jsme si v jakési euforii a naivitě, že tu partii nehrajeme, že jsme jenom figurky na šachovnici, že jsme zapomněli mys-

let globálně a geopoliticky, že dodnes nevíme, kdo to naplánoval, zrežiroval a dotáhl do konce. Gába se ptal Jiřího Kuběny, zda by nemohl V. Havlovi rozmluvit kandidaturu na prezidenta, že se na to absolutně nehodí. To už nikdo nezmění, ani on, to se rozhodlo úplně jinde a jindy, odpověděl Kuběna. Tak, jak byly tehdy rozdané karty, to nevyhnutel-

ně tak muselo skončit. Kdybychom se trochu víc „šprajcovali“, skončilo by to humanitárním bombardováním. Samozřejmě, že v detailech to mohlo tehdy a v následujících 23 letech být i jinak, ale v globálu ne. Ten sebezničující kapitalismus přijít musel.

Zdeněk Gába přispěl nejen k hodnocení vývoje u nás 23 let po roce 89.

PEPÍČKU, VYŘIŠ TATÍNKOVÍ, AŽ SI ZAPAMATUJE,
ŽE NEJMOCNĚJŠÍM MUŽEM NA SVĚTĚ NENÍ
GENERAČNÍ TAJEMNÍK KOMUNISTICKÉ STRANY
ČÍNY, ALE AMERICKÝ PREZIDENT !

Ves Lešno za městečko vysazovati ráčíme

Knihu s tímto titulem vydaly MČ Brno-Líšeň a Kulturní centrum Líšeň loni ve 2. vydání. Autorský kolektiv v čele s doc. PhDr. Pavlem Kraflem, Dr., předkládá na 265 stranách včetně černobílých a barevných příloh památku, místopis a vybrané osobnosti Líšně z pohledu historických, jazykových a přírodovědných disciplín. Poznámkový aparát a seznam pramenů a literatu-

ry svědčí o tom, že způsob zpracování knihy vychází z nároků kladených na publikace tohoto zaměření, na regionální dějiny určitého místa.

Knihy svým obsahem přesahuje minulost jedné brněnské městské části. I čtenáře v jiných městských částech mohou zaujmout např. údaje o mapách Moravy (s. 39-51), o nauce o místních jménech (s. 52-54), o pojmenování ulic kdysi a dnes (s. 75-84), o osídlení od hlubokého pravěku (s. 97-129), o výzkumu Moravského krasu, který prováděli líšeňští rodáci JUDr. Martin Kříž (1841-1916) a Jan Knies (1860-1937) – viz s. 130-164, o budování areálu vozidel městské hromadné dopravy v Líšni včetně železniční dopravy z Černovic do Líšně a tramvajové dopravy ze Stránské skály do Líšně (s. 175-187), o Líšeňkách v díle bratří Mrštíků (s. 191-203). Za příklad a inspiraci pro zpracování dějin obce za první republiky může posloužit kapitola knihy Ze života městečka mezi dvěma „velkými“ válkami (s. 204-228). Z těchto důvodů je kniha zajímavá svým obsahem nejen obyvatelům Líšně, ale i ostatním obyvatelům Brna. O to je její vydání významnější.

Karel JANIŠ

Knihovna Jiřího Mahena knihovnou roku 2012

Cenu Ministerstva kultury ČR získala v Brně za systematickou práci s uživateli s různými druhy handicapů a inspirativní přínos pro další knihovny. A to v kategorii významný čin v poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb. Pozornost věnuje práci s klienty s různými druhy handicapů a bezbariérovosti v poskytování služeb.

Nejdelší tradici má v KJM Knihovna pro nevidomé a slabozraké, jejíž fond slouží téměř třem stovkám registrovaných uživatelů. Nadstandardní služby poskytují i sluchově postiženým čtenářům, též díky zaměstnanci speciálně školenému ve znakovém jazyce.

Úspěšná spolupráce KJM s partnery se odehrává též na pobočkách knihovny. Pobočka v Líšni spolupracuje s denním stacionářem Effeta pro lidi s mentálním postižením a autismem. S MŠ a ZŠ pro tělesně postižené Brno, Kociánka 6, spolupracuje pobočka v Králově Poli. Na aktivitách a projektech MŠ speciální, ZŠ speciální a Praktické školy Elpis se již čtyři roky podílí pobočka v Židenicích. Pomocnou ruku dětem s různými typy postižení a dětem ze sociálně znevýhodněných rodin podává knihovna prostřednictvím projektu „Ruku v ruce“ formou vzdělávacích besed a společných integračních programů, s cílem snižování informačních bariér. (vž)

Zlato ... symbol moci a bohatství

Tibor DÁVID

Druhá nejstarší paměťová instituce na našem území Moravské zemské muzeum (MZM) připravilo ke svému 195. výročí založení zcela výjimečnou výstavu, jejíž název je titulkem textu. Její exkluzivita není dána jen cenou samotného drahého kovu. Je velká zejména historickou hodnotou exponátů i skutečností, že některé z nich se veřejnosti představily vůbec poprvé. Pozoruhodná je zajisté i skutečnost, že všechny šperky, mince, medaile, ale i vzorky zlatonosné rudy bez výjimky pocházejí se sbírek MZM.

Jedna ze spoluautorek výstavy, Mgr. Dagmar Grossmannová uvedla, že mezi neuvěřitelnější a také nejstarší vystavené mince patří třetinka elektronového (slitina zlata a stříbra) statéru z oblasti Malé Asie z poloviny 7. století před n.l. Kromě ní návštěvníci viděli průřez zlatým evropským mincovnictvím v pestré škále mincovních nominálů od dob makedonských králů až po 20. století. Doplnilo je též několik zlatých ražeb z USA. Nechyběly ani ražby medailí korunovačních, svatebních, či ražených k jiným příležitostem, např. medaile s emblémem anglického krále Karla I (1625 - 1649) vyražená k jeho popravě v Německu. Už její hmotnost 52,340 g z ní činí raritu. Dalším unikátem bylo nejvyšší habsburské vyznamenání Řád zlatého rouna pocházející z 19. století. MZM jej nakoupilo za částku asi půl milionu korun. Extrémně vzácné jsou i tři šperky z doby bronzové, datované do 2. tisíciletí před n.l. Vystaveny byly i šperky nalezené v hrobech z období Velké Moravy i artefakty ze zlatnické dílny ve Starém Městě.

Doc. Luděk Galuška, který archeologickou část výstavy připravoval, si posteskl, že řada vzácných nálezů díky divokým nájezdům hledačů pokladů vyzbrojených detektory nenávratně skončila v soukromých sbírkách u nás i v zahraničí. Legislativa tuto činnost v podstatě neošetřuje a zejména střežení známých i neznámých nalezišť je neproveditelné. Poslední část výstavy tvořily minerály, rudy a zlaté nugety

z nalezišť v Čechách, na Moravě, Slovensku, Rumunsku a také z Ameriky.

Ojedinelá výstava žel trvala pouze čtrnáct dní (2. 11. – 18. 11. 2012). Brňané měli také možnost navštívit trojici tematických přednášek. (foto autor)

Funkcionalistická Zemanova kavárna se mění na Pavillon

Slavná replika funkcionalistické Zemanovy kavárny v brněnském parku Koliště, dílo architekta Bohuslava Fuchse, je opravena a pod novým vlastníkem změnila název na Pavillon. Tak se jmenoval objekt před svojí funkcionalistickou přestavbou. Opět slouží ke gastronomickému využití.

Majitel Pavillonu Igor Fait do něj přesunul personál i českou a francouzskou gastronomii z dosavadní restaurace U Kastelána v Kotlářské ul. Tento finančník a předseda představenstva společnosti Investment vlastní také Kavárnu Era. Po předchozím majiteli Zemanovy kavárny Fait zaplatil všechny dluhy.

Obnovené kavárny ve stylu 30. let minulého století dominuje skleněný bar od skláře Josefa Divína. Na téměř dvoutunovém díle pracoval skoro půl roku. V prvním podzemním patře je koktejlový bar Runway s atmosférou leteckého klubu. Z třicátých let jsou i kuchařské předpisy a na talíře se vrátila klasická jídla našich babiček. (vž)

NESTOR ČESKÉHO GRAFICKÉHO DESIGNU JAN RAJLICH

Nestor českého grafického designu dvaadvadesátiletý Jan Rajlich starší, žijící v Brně a dodnes se účastní kulturního dění v našem městě, dává o sobě vědět i daleko za jeho hranicemi. Tokijská galerie GGG vystavila ke kongresu Alliance Graphique Internationale (AGI) v Hongkongu plakáty svých 27 japonských členů a mezi 29 vybranými zahraničními členy byl zastoupen i Rajlich a to plakátem pro výstavu v Mexiku z roku 1990. Výstava byla v Tokiu uspořádána od 4. do 27. října.

Foyer pražského kina Světozor je od 20. listopadu do 12. ledna dějištěm pokračování cyklu Zlatá éra československého plakátu vystavením výběru 55 plakátů z tvorby Jana Rajliche staršího, čestného předsedy Sdružení Bienále Brno, který mj. založil tradici cyklu výstav Brno – hlavní město grafického designu. Tyto výstavy organizuje Sdružení Bienále Brno od roku 1993. Kurátor pražské výstavy Pavel Rajčan založil webový link k Rajlichově výstavě. Do expozice vybral Rajlichovy plakáty počínaje těmi

prvními vytištěnými roku 1948, některými dosud nepublikovanými ani dosud nevystavovanými, až po většinu těch nejznámějších zejména z šedesátých až devadesátých let 20. století.

Od 15. listopadu do 20. prosince je v Brně ve výstavním prostoru Masarykovy univerzity na Komenského náměstí 2 expozice „Oživit a ozvláštnit. Výtvarné umění v prostoru brněnských sídlišť.“ Jejím záměrem je představit individuální přístupy umělců k začlenění výtvarné výzdoby do architektury z šedesátých až osmdesátých let minulého století. Vedle Františka Šenka, Sylvy Lacinové a Dalibora Chatrného ukazuje též přínos Rajlichův. Neoddělitelnost grafického řešení piktografických systémů, označujících služby v nákupních centrech Javor a Letná v Bystrci byla dána povahou zakázky. Motiv javorového listu, Rajlichovy mozaiky, přímo reagoval na název objektu. Žel, už je neuvidíte, zmizely...

Bohumil Hlaváček

Prosincoví jubilanti

Už 5. listopadu oslavil své narozeniny s. Leopold ZÁBRŠ (80 let). Dodatečně blahopřejeme.

- 1.12. Marie NĚMEČKOVÁ, 72 let, MO 1101
Radoslav HANÁK, 81 let, ZO 1101
- 2.12. Pavol VÍREC, 85 let, ZO 0505
- 3.12. Jaroslav FRANC, 70 let, MO 1401
- 4.12. Ing. Vítězslav PODLIPNÝ, 58 let, MO 1101, Ruth TRÝBOVÁ, 46 let, ZO 0503, Zdeněk BRANŽOVSKÝ, 70 let, ZO 2101, Ing. Pavel BŘEZA, 71 let, ZO 0507, Dagmar KOSKOVÁ, 75 let, Oldřich DOSKOČIL, 74 let, oba ZO 0305
- 5.12. Vlastimil VRZAL, 83 let, ZO 1508, Vladimír KUČERA, 85 let, ZO 2703, Jitka ČURDOVÁ, 72 let, ZO 0305
- 6.12. Miroslav DEDERA, 89 let, ZO 2301
- 7.12. MUDr. Vlasta STÁNKOVÁ, CSc., 83 let, MO 1101
- 8.12. JUDr. Libuše KUBÁŇOVÁ, 60 let, ZO 0305
- 9.12. Miloslav VRABEC, 84 let, ZO 1505
- 10.12. Drahomíra BUDÍKOVÁ, 62 let, ZO 1508, Jitka ŠTASTNÁ, 76 let, ZO 0507
- 11.12. Josef PANÁČEK, 61 let, ZO 2401
- 12.12. Božena OTÁHALOVÁ, 84 let, MO 1401, Milena MIHALOVÁ, 75 let, ZO 2711, Jaroslava ŘEZÁČOVÁ, 83 let, ZO 0302
- 13.12. Pavel GREPL, 61 let, MO 1101, ZO 1508, Oldřich SVOBODA, 86 let, ZO 2711, Ing. Václav JOZA, 91 let
- 14.12. Ivan LAŠTŮVKA, 78 let, ZO 0501, prof. MUDr. Jaromír VAŠKŮ, DrSc., 88 let, Stanislav SKOUPÝ, 89 let, oba ZO 0305
- 15.12. Marie KAPLANOVÁ, 84 let, MO 1401, Ing. Naděžda VOLNÁ, 60 let, ZO 0305
- 16.12. Věra JEŘÁBKOVÁ, 79 let, ZO 2101
- 17.12. František KOLBÁBEK, 80 let, ZO 2710, Bohumil ŠIBL, 83 let, ZO 0505
- 18.12. Štěpánka NAVRÁTILOVÁ, 84 let, Libor ROBOTKA, 64 let, oba MO 1101, Ing. Alois REICH, 78 let, Vlasta HRBÁČKOVÁ, 81 let, oba ZO 1508, Jaroslav LIŠKA, 69 let, ZO 2709
- 19.12. Anna SEDLÁČKOVÁ, 78 let, MO 1401, Alois VALEHRACH, 86 let, ZO 1508
- 20.12. Jitka KOPAČKOVÁ, 77 let, ZO 0503, Jana WAISHAROVÁ, 65 let, ZO 0507
- 21.12. Zdeněk ŠIMEK, 33 let, ZO 3023
- 22.12. Božena GRUNWALDOVÁ, 79 let, ZO 0305
- 23.12. Eva PAKOSTOVÁ, 75 let, MO 1401, Božena SMOLÍKOVÁ, 86 let, MO 1101, František MENDELÍK, 73 let, ZO 0501
- 24.12. Eliška PŘIKRYLOVÁ, 57 let, MO 1101
- 26.12. Marie DVOŘÁKOVÁ, 80 let, MO 2901
- 27.12. Miroslav HÁJEK, 87 let, MO 1401, Ing. Oldřich UHER, 80 let, ZO 2101

Ideově teoretická sekce MěV KSČM v Brně zve na DISKUSNÍ ČVRTEK

který se uskuteční
20. prosince 2012 od 16 hodin na MěV KSČM.

Téma: Zastoupení komunistů z Brna v Zastupitelstvu Jihomoravského kraje. Průběh vyjednávání a Smlouva o spolupráci mezi ČSSD a KSČM v ZJmK na období 2012-2016.

- 28.12. Jarmila ZAVŘELOVÁ, 76 let, MO 1101, Alois KOUSAL, 82 let, ZO 0305, Olga MALÍKOVÁ, 69 let, ZO 3023
- 30.12. Marie VEISSOVÁ, 81 let, LKŽ, Jiří BEČKA, 70 let, ZO 0600, Vlasta HUBENÁ, 82 let, ZO 2101, doc. PhDr. Vladimír ŠAUR, CSc., 75 let, ZO 2704
- 31.12. Josef FORMÁNEK, 86 let, ZO 2711

Všem jubilantům srdečně blahopřejeme a přejeme dobré zdraví a pohodu do dalších let života. ZO (MO), MíV a MěV KSČM, LKŽ Dobromysl a redakce Echo. did

DO DALŠÍCH LET...

Člen MěV KSČM v Brně a redaktor občasnku Echo soudruh Tibor Dávid obdržel u příležitosti významného životního jubilea uznání MěV KSČM. Jeho články a fotografie se objevují na stránkách Echa i Haló novin. Do dalších let života mu všichni přejeme mnoho zdraví a úspěchů při náročné přípravě dalších ročníků Echa.

kj

Památník holocaustu chystají v Brně

Výsledek soutěže na ztvárnění památníku období hromadného vyvražďování Židů a Romů fašisty a nacisty ve 40. letech minulého století – holocaustu schválili radní města Brna.

Z 51 soutěžních návrhů první místo obsadil ak. malíř Daniel Václavík, druhé místo získali autoři BcA. Martin Dohnálek a Ing. arch. Jiří Richter a na třetí příčce se umístil MgA. Josef Faltus. Nový památník holocaustu by mohl vzniknout ve střední části parku na náměstí 28. října v Brně. Odrážet má důsledky nejtemnější etapy naší novodobé historie a sehlání civilizace 20. století, ke splacení dluhu všem obětem nacistické rasové perzekuce (Židům a Romům), jež nemá v dějinách světa obdoby.

Vítězný návrh svoji sílu získává temným povrchem, elementární geometrií a vodním závojem, který vytváří z žulového povrchu krychle zároveň zrcadlo a dává mu distanci od okolí. Úskalím tohoto přístupu, oprostěného od konkrétní symboliky, snad může být nižší schopnost „vyprávět příběh“.

Porota přesto doporučuje návrh k realizaci, neboť mezi soutěžními návrhy, které se pokusily téma učinit konkrétnějším, nenašla dílo srovnatelně jednoznačné. Lze předpokládat, že prvek vody přispěje i k tomu, že se objekt nestane opuštěným mementem, ale živým srdcem parku. Vyhlášovatelé porota doporučuje dopracování návrhu. (vž)

S hlubokým zármutkem oznamujeme, že ve věku 92 let zemřela členka strany od roku 1945 soudružka Marie ŽIŽKOVÁ. Čest její památce. Členové ZO KSČM 0505

Uděleny Ceny Jihomoravského kraje

Zastupitelstvo kraje schválilo udělení Cen Jihomoravského kraje celkem 15 lidem žijícím na jižní Moravě.

Jsou to: archeologové Zdeněk Měřinský a Bohuslav Klíma, historik Ctibor Nečas, dětský ortoped Jan Poul, zpěvák lidových písní Jožka Černý, redaktor hudebního vysílání Čs. rozhlasu v Brně Jaromír Nečas, folkloristka Tatiana Pálenská, básník a spisovatel Zdeněk Rotrekl, muzikolog a pedagog Miloš Štědroň, pedagog Vratislav Kšica, donedávna vedoucí pěveckého souboru Ivan Sedláček, olympijská vítězka ve skifu Miroslava Knapková, závodník a trenér cyklistiky František Jursa, strážníci Městské policie Brno Vladimír Králík a Lenka Soukalová za ochranu života 25 obyvatel při požáru. Karel JANIŠ